

فانوس ہدایت ۲

عادل و مظلوم

امیر المؤمنین علیؑ

سید علی پور حسینی

سرشناسه	: پور حسینی، سیدعلی، ۱۳۶۰ -
عنوان و پدیدآور	: عادل و مظلوم : امیرالمومنین علی علیه السلام / سیدعلی پور حسینی.
مشخصات نشر	: مشهد، مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۴ ص.
فروست	: فانوس هدایت : ۲.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۹-۳۸۴-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیر نویس.
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت -- ۴۰ ق. -- سرگذشتنامه
رده بندی کنگره	: ۲۹۷/۲۵۱ : BP۳۷/۸۶۲
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۲۵۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۸۴۸۸۱

«حق چاپ محفوظ است»

نام کتاب	: فانوس هدایت ۲ (عادل و مظلوم)
مؤلف	: سیدعلی پور حسینی.
ناشر	: مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
طرح جلد	: انتشارات فراگستر محقق
نوبت چاپ	: اول، ۱۳۹۰
قطع	: رقیعی
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت	: ۲۵۰۰ تومان
چاپ	: دقت ۳۱۲۵۰۵۲
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۹-۳۸۴-۹

مرکز بخش: مشهد - خیابان امام خمینی - جنب اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی - دفتر نشر و فروشگاه مرکزی

تلفن: (۰۵۱۱)۳۹۱۲۲۲۴

فکس: (۰۵۱۱)۳۲۸۳۲۲۲

تلفن: (۰۵۱۱)۳۲۲۲۶۷۵

فهرست

۹	مقدمه
۱۳	فصل اول: عدالت فرزند علی ؑ است
۱۴	یک نگاه
۱۵	مقدمه
۱۶	مبحث اول: حکومت علی ؑ و عدالت در امور شخصی
۱۹	مبحث دوم: حکومت علی ؑ و عدالت در امور دولتی
۲۰	مبحث سوم: حکومت علی ؑ و کارگزاران
۲۶	گفتار اول: امانت بودن مسئولیت
۲۷	گفتار دوم: استبداد گریزی
۲۹	گفتار سوم: محبت و صمیمیت با مردم
۳۱	گفتار چهارم: مردمی زیستن
۳۲	گفتار پنجم: برخورد یگانه با مردم
۳۵	مبحث چهارم: حکومت علی ؑ و تقسیم بیت المال
۴۰	مبحث پنجم: حکومت علی ؑ و مبارزه با غارتگران
۴۲	مبحث ششم: حکومت علی ؑ و مبارزه با ستم پذیری
۴۳	گفتار اول: ترغیب به جهاد
۴۶	گفتار دوم: مبارزه با روحیه پستی و زبونی در مردم
۴۸	مبحث هفتم: حکومت علی ؑ و عدالت محوری در امور نظامی
۵۱	مبحث هشتم: حکومت علی ؑ و حمایت از محرومان و مظلومان
۵۳	مبحث نهم: حکومت علی ؑ و رعایت حقوق بشر
۵۵	مبحث دهم: حکومت علی ؑ و حفظ حکومت

- فصل دوم: از رحلت رسول ﷺ تا شهادت ولی الله ﷺ ۵۹
- مبحث اول: دوران سکوت (دوران ۲۵ ساله قبل از حکومت) ۶۰
- مقدمه ۶۰
- گفتار اول: معنای سکوت ۶۲
- گفتار دوم: جایگاه سکوت مولی علی علیه السلام ۶۶
- گفتار سوم: فلسفه سکوت ۷۰
- گفتار چهارم: فعالیت های امام علی علیه السلام در دوران سکوت ۸۰
- بند اول: فعالیت های فرهنگی ۸۱
۱. خدمت به قرآن کریم ۸۱
۲. پاسخگویی به مشکلات فرهنگی جهان اسلام ۸۳
۳. شاگرد پروری و نشر معارف اسلام ۸۴
- بند دوم: فعالیت های سیاسی ۸۵
۱. مشاوره های سیاسی ۸۶
۲. قضاوت های محیر العقول ۸۸
- بند سوم: فعالیت های اجتماعی امام ۸۹
- مبحث دوم: دوران حاکمیت (دوران ۵ ساله حکومت) ۹۲
- گفتار اول: حکومت الگو ۹۲
- گفتار دوم: استراتژی سیاسی علی علیه السلام ۹۳
- بند اول: حاکمیت ارزش های اسلامی ۹۶
۱. تقویت جریان های مثبت و سازنده ۹۷
۱. مبارزه مستمر با جریان های انحرافی ۹۸
- بند دوم: اصل مبارزه مستمر با منحرفان ۹۸
- بند سوم: اقدامات اصلاحی حضرت علی علیه السلام ۹۹

۱. اصلاح نظام فکری و فرهنگ عمومی..... ۱۰۰
۲. پالاسازی جامعه از عوامل انحرافی..... ۱۰۴
۳. اصلاح نظام رهبری و مدیریت..... ۱۰۵
- گفتار سوم: بینش حکومتی علی (ع)..... ۱۱۰
- بند اول: حکومت «هدف» نیست، «وسیله» است..... ۱۱۳
- بند دوم: حکومت خدمتگزار..... ۱۱۶
- بند سوم: امانت داری شایسته..... ۱۱۹
- گفتار چهارم: جلوه‌های حکومتی علی (ع)..... ۱۲۳
- بند اول: حکومت بر دل‌ها و افکار..... ۱۲۳
- بند دوم: حکومت خادم نه تاجر..... ۱۲۴
- بند سوم: حکومت دور از نیرنگ و خدعه..... ۱۲۵
- بند چهارم: حکومت دور از تشریفات..... ۱۲۶
- بند پنجم: حکومت مراقبت از بیت‌المال..... ۱۲۷
- بند ششم: حکومت متعهد و متخصص..... ۱۲۸
- روضه حضرت علی (ع)..... ۱۲۹
- منابع و مآخذ..... ۱۳۵

مقدمه

خوشبختی، سعادت، شادکامی و آرامش گنج‌هایی هستند که همه در پی یافتن آن روز و شب تلاش و کوشش می‌نمایند، اما بسیاری از انسان‌ها هرگز آن را نمی‌یابند. چرا؟

جواب این سؤال در تار و پود این گنج نهفته است. برای یافتن این لباس باید انسان را شناخت، جهان پیرامون انسان را نیز شناخت، اما شناختی صحیح؛ هر نگرشی توان ارتباط برقرار کردن بین انسان و جهان را ندارد. باید به گونه‌ای انسان و جهان پیرامون او را شناخت که این دو عنصر از هم جدا نشدنی باشد. ضرر به هستی، ضرر به انسان محسوب شود و بالعکس؛ پس تار و پود لباس سعادت از معرفت و عمل است، معرفت نسبت به خود و شناخت نسبت به جهانی که در آن هستیم، اما برای عمل وقت محدود است. در این فرصت محدود چگونه می‌توان خویشتن واقعی خویش را شناخت و پی به حقیقت انسانی برد؟ چگونه می‌توان جهان پیرامون را شناخت در حالی که در

باتلاق‌های آن گرفتار نشد و به ساحل آرامش رسید؟ با کدام فانوس هدایت می‌توان راه سعادت را یافت و رستگار شد؟

بهترین راه صراطی است که ائمه و معصومین علیهم‌السلام از جانب خداوند برای هدایت انسان بیان کرده‌اند، آن‌ها خود با عمل به دستورات الهی به خوشبختی و آرامش واقعی رسیده‌اند و با رفتار و گفتار خویش دیگر انسان‌ها را نیز به نوشیدن این شهد گوارا دعوت نموده‌اند.

در طرح «انسان، الگوهای انسانی و جهان پیرامون انسان» به بررسی این سه محور پرداخته می‌شود اما نگاهی که در این بررسی‌ها پیرامون این موضوعات است نگاهی همچون نگاه بافنده به تار و پود لباس است، بافنده هیچ گاه تار و پود لباس را جدا از هم نمی‌بیند، انسان سعادت‌مند نیز هیچ گاه این سه محور را جدا از هم نمی‌جوید. «فانوس هدایت» عنوان سلسله مباحثی است که در قسمت الگوهای انسانی به بررسی زندگی ائمه اطهار علیهم‌السلام و بزرگان دینی می‌پردازد. سعی بر این بوده مباحث به گونه‌ای مطرح شود که بزرگان دینی به عنوان یک الگوی کاربردی در زندگی انسان مطرح شوند نه به عنوان افرادی ماورای انسان و انسانیت که تمسک به آن‌ها امکان‌پذیر نیست. اما تا کنون هفده کتاب برای محور «الگوهای انسانی» تهیه و تدوین گردیده که شرح مختصری از این کتاب‌ها به این قرار است:

۱. رسالت و امت (زندگانی حضرت رسول اکرم ﷺ)
 ۲. عادل و مظلوم (زندگانی حضرت علی ؑ)
 ۳. آئینه و راه (زندگانی حضرت فاطمه ؑ)
 ۴. صالح و دشمن (زندگانی حضرت امام حسن ؑ)
 ۵. نور و ظلمت (زندگانی حضرت امام حسین ؑ)
 ۶. علم و محراب (زندگانی حضرت امام سجاد ؑ)
 ۷. قلم و عالم (زندگانی حضرت امام محمد باقر ؑ)
 ۸. استاد و شاگرد (زندگانی حضرت امام جعفر صادق ؑ)
 ۹. سکوت و فریاد (زندگانی حضرت امام موسی کاظم ؑ)
 ۱۰. غریب و آشنا (زندگانی حضرت امام رضا ؑ)
 ۱۱. کودکی و جانشینی (زندگانی حضرت امام جواد ؑ)
 ۱۲. هادی و هدایت (زندگانی حضرت امام هادی ؑ)
 ۱۳. ستاره و تاریکی (زندگانی حضرت امام حسن عسکری ؑ)
 ۱۴. منتظر و منتظر (زندگانی حضرت امام زمان ؑ)
 ۱۵. گذشت و صبر (زندگانی حضرت خدیجه و زینب ؑ)
 ۱۶. اسوه و الگو (زندگانی حضرت قاسم، علی اکبر و عباس ؑ)
 ۱۷. زمان و زمانه (بررسی شش مناسب شمسی و قمری)
- هر کتاب دارای دو فصل می باشد، مباحثی در این دو فصل مورد بررسی و تحقق قرار می گیرد که جایگاه ویژه در زندگی هر کدام از

ائمه اطهار علیهم السلام و بزرگان دینی داشته‌اند.

اما باید خاطر نشان نمایم برای آشنائی با دیگر بزرگان جامعه‌ی اسلامی و تکمیل این مباحث این مجموعه در شماره‌های آینده به بررسی شخصیت‌ها دیگر خواهد پرداخت.

البته ابعاد دیگر زندگی ائمه اطهار علیهم السلام در مراحل بعد به صورت مفصل‌تر مورد بررسی و کنکاش قرار خواهد گرفت.

در همین جا مناسب است اشاره‌ای به فعالیت‌های تصویری و نرم افزاری داشته باشیم و این نمود را به دوستان بدهیم که این مجموعه با همت پژوهشگران مؤسسه پژوهشی فراگستر محقق به صورت تصویری و انشاء الله به زودی زود به صورت یک مجموعه نرم‌افزاری در اختیار علاقمندان قرار خواهد گرفت.

در همین جا لازم است پیشاپیش از تمام کسانی که با نظرات خود ما را در این راه یاری می‌دهند تشکر و قدردانی نمایم.

سید علی پورحسینی